

2. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник / В. Л. Петранівський, М. И. Рутинський; за ред. Ф. Д. Заставного. - К.: Знання, 2006. - 575 с.

Варга І.Д., студентка ПО – 2 мб.
Науковий керівник:
ст. викл. **Василинка М. І.**
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Розвиток здібних і талановитих учнів відповідає потребі формування творчого потенціалу будь-якого демократичного суспільства, забезпечує можливість інтенсивного прогресу, подальшого розвитку науки та культури, суспільного життя. В Концепції «Нова українська школа» зазначено, що майбутнє держави пов'язане з молодими людьми, які конкурентоспроможні в будь-якій галузі знань, здатні адекватно сприймати інноваційні процеси, генерувати власні ідеї, активно й незалежно мислити, творчо вирішувати різні життєві ситуації.

Проблема розвитку творчих здібностей особистості завжди була в полі зору науковців, педагогів-практиків. Зокрема, психологічні основи творчих здібностей вивчали Л. Виготський, В. Дружинін, В. Крутецький, Г. Костюк, В. Кузін, Я. Пономарьов. Педагогічний аспект зазначеної проблеми досліджували В. Андреев, І. Волощук, М. Данилов, М. Скаткін, С. Сисоева, Т. Шамова. Деякі дослідники окреслили особливості прояву творчих здібностей у різних видах діяльності, зокрема: ігровій – Ю. Косенко; трудовій – В. Сьомін; образотворчій – С. Діденко, В. Кардашов; художньо-конструкторській – Л. Шпак тощо. У наукових доробках учених знаходимо, що повноцінний розвиток творчих здібностей молодших школярів може забезпечити така організація навчання, яка передбачає залучення учнів до наукового пошуку й використання отриманих знань на практиці.

Аналіз методичної літератури з проблеми дослідження дає підстави стверджувати, що ефективними методами і прийомами розвитку творчих здібностей здобувачів початкової освіти є:

- стимулювання творчого інтересу. Воно передбачає введення цікавих прикладів, дослідів, парадоксальних факторів, розповідей про казкові чи фантастичні передбачення;

- емоційне переживання. Це створення ефекту здивування, захоплення, недовіри, незвичайності наведеного факту, парадоксальність дослідів, грандіозність і несподіваність цифрових даних;

- розвивальні ігри. Вони моделюють сам творчий процес, сприяють розвитку різних інтелектуальних рис, а саме: уваги, пам'яті, особливо зорової, вміння знаходити закономірності, класифікувати й систематизувати матеріал, здібності до комбінування, вміння знаходити помилки й недоліки; просторове уявлення; здатність передбачати наслідки власних дій;

- підвищення стимулюючого впливу змісту навчального матеріалу. Існують і деякі спеціальні методи, спрямовані на підвищення стимулюючого впливу змісту; створення ситуації новизни, актуальності, наближення до найважливіших відкриттів у науці й техніці, до досягнень сучасної культури, мистецтва, літератури тощо;

- метод відкриття. Він передбачає створення в освітньому середовищі ситуації проведення науково-дослідної роботи, що стимулює активну дослідницьку діяльність здобувачів початкової освіти, підвищує їх зацікавленість, сприяє активності учнів у засвоєнні навчального матеріалу, стимулює їх інтелектуальну діяльність, закріплює впевненість у своїх можливостях, виховує незалежність поглядів.

Як показує практика, однією з головних умов ефективності застосування методів і прийомів розвитку творчих здібностей є створення творчої атмосфери в класі, тобто такого

освітнього середовища, яке б позитивно впливало на появу нових, оригінальних ідей. Дитина має впевнитися у власних силах продукувати оригінальні ідеї. Без такої впевненості дитяча думка завжди буде скутою, а отже, втрачатиме оригінальність. Щоб діти продукували оригінальні ідеї, потрібно заохочувати до цього. Іншими словами, вчитель, якщо він прагне створити творчу атмосферу в класі, має так спланувати освітній процес, щоб учні могли висловлювати свої думки про прочитане, побачене, почуте, зроблене тощо. Розвиток творчих здібностей учнів – це справа не одного дня, тижня чи місяця, а результат наполегливої і систематичної праці впродовж року, терміну навчання в ЗЗСО, всього життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 40 с.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під. заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с
3. Антипова О. Й. У пошуках нестандартного уроку / О. Й. Антипова, Д. І. Рум'янцева, В. Ф. Паламарчук // Початкова школа. – 2011. – № 1. – С. 65–69.
4. Бондар В.І. Теорія, методика, технологія і педагогічна техніка: сутність, зв'язки, взаємозбагачення/ Наукові записки: Збірник наукових статей Національного педагогічного університету ім.М.П. Драгоманова / Укл. П.В. Дмитренко, О.Л. Макаренко. — К.: НПУ, 2010. — 4.1. — 278 с.

Височанська А.В., студентка МПО-21;

Науковий керівник:

к.пед.н., доцент **Ціпан Т.С.**

Рівненський державний гуманітарний університет

ЕТНОКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРУ

Етнокультурне виховання як цілісний процес передачі культурних цінностей, традицій, соціальних норм зростаючої особистості є невід'ємною частиною цілісної системи національного виховання підростаючої людини. Етнокультурне виховання - діяльність, спрямована на підвищення етнічної обізнаності, формування основ національної самосвідомості і позитивної етнічної ідентичності шляхом засвоєння ціннісних орієнтацій свого народу і забезпечує успішне входження дитини в контекст світової культури [2].

Етнокультурне виховання - це такий процес, в якому цілі, завдання, зміст, технології виховання орієнтовані на розвиток і соціалізацію особистості як суб'єкта етносу і як громадянина багатонаціональної української держави. Воно тісно пов'язане із знаннями про народну культуру, соціальні норми поведінки, духовно-моральні цінності. Воно поглиблює знайомство з культурними досягненнями інших народів; розвиває у дітей інтерес до народної культури, виховує толерантне ставлення до людей різних національностей [4].

Людина, яка не відчуває коріння рідної культури, не здатна до сприйняття інших культур. Не існує окремого психологічного механізму для сприйняття «своєї» і «чужої» культури, але є аура внутрішньої національної належності як опора для етнічних перевтілень множинного «Я» [3].

Технології етнокультурного виховання сприяють відродженню народних культурних традицій, фольклору, декоративно-прикладного мистецтва, народних промислів і ремесел.

Молодший шкільний вік - період інтенсивної соціалізації, засвоєння моральних норм та правил поведінки в соціумі. Тому цей вік є сприятливим для духовно-морального розвитку і вихованню особистості, формування в нього вектора культурно-ціннісних орієнтацій відповідно до засад духовності і моральності малої батьківщини.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>